Ankenævnet for Forsikring

911/13

Den 18. marts 2013 blev i sag nr. 83.169:

xxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxxx
xxxx xxxxxx xx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har en pensionsordning i SEB Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at bevilge helbredsbetingede ydelser.

Selskabet henviser til, at forsikredes erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad inden den 1/6 2009, hvor ordningen blev ændret til fripolice.

Pensionsordningen blev oprettet pr. 1/8 2006 som led i klagerens tidligere ansættelsesforhold. Ordningen er opdelt på to policer: … 46 og … 59.

Police nr. … 46 giver bl.a. ret til præmiefritagelse og invaliderente, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke nedsættes med mindst halvdelen. Hvis erhvervsevnen varigt nedsættes med mindst halvdelen, er der ret til udbetaling af en invalidesum.

Police nr. … 59 giver ret til præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke nedsættes med mindst 2/3. Nedsættes erhvervsevnen med mellem halvdelen og 2/3, er der ret til halv præmiefritagelse.

Klageren er født i 1976 og uddannet salgsassistent med speciale inden for trælast.

2. 83.169

Klagerens advokat har i brev af 31/8 2012 til nævnet redegjort for sagen således:

"Et par uger efter en salmonellainfektion vågnede [klager] en morgen i juli 1997 op med smerter og hævelse i samtlige led. I en årrække derefter modtog han behandlinger hos en reumatolog, men da han kun havde milde symptomer af lidelsen, blev behandlingsforløbet afsluttet.
…
I sommeren 2008 tiltog [klagers] symptomer fra sin ledlidelse i en sådan grad, at han fik vanskeligt ved at passe sit arbejde. Han kontaktede derfor sin læge, og efter nærmere undersøgelser på … hospital stillede man den 28. november 2008 diagnosen reumatoid artrit, dvs. leddegigt. Som følge af diagnosen blev han efterfølgende ordineret Methotrexate, som han siden har taget dagligt. Som **bilag …** fremlægges journaludskrift fra … hospital for perioden 5. november 2008 - 22. april 2010.

I slutningen af november 2008 blev [klager] opsagt fra sin stilling hos … til fratrædelse den 28. februar 2009, og samtidig med opsigelsen blev han fritstillet. Som **bilag …** fremlægges en skriftlig udtalelse af 11. oktober 2011 fra trælastdirektør …, hvoraf fremgår, at [klager] under ansættelsen fik stadig mere vanskeligt ved at passe sit job grundet smerter og træthed som følge af leddegigt, og at han i perioder havde en del sygefravær.

Under sagen har SEB Pensionsforsikring oplyst, at selskabet ved brev af 23. marts 2009 orienterede [klager] om muligheden for at videreføre forsikringen efter hans fratrædelse hos ... Pensionsordningen den 1. juni 2009 ville blive ændret til en fripolice med ringere dækning, medmindre [klager] gjorde brug af muligheden for at fortsætte forsikringen. Det omtalte brev fremlægges som **bilag ...**

Det skal i den forbindelse fremhæves, at [klager] ikke modtog brevet fra SEB Pensionsforsikring, og at han derfor ikke gjorde brug af muligheden for at fortsætte forsikringen. Ifølge [klager] har der ofte været problemer med postudbringningen i hans lokalområde, og det er flere gange sket, at breve ikke er kommet frem, eller at breve er omdelt på forkerte adresser. Dokumentation herfor vil blive fremlagt senere under sagen.

Den 1. april 2009 tiltrådte [klager] en stilling som salgschauffør hos …, men kort efter tiltrædelsen blev han opsagt til fratrædelse den 30. april 2009. Som **bilag …** fremlægges direktørens skriftlige udtalelse fra oktober 2011, hvoraf det fremgår, at [klager] under ansættelsen var meget plaget af sin gigtlidelse, og at hans helbredsmæssige problemer var så store, at han var ude af stand til at varetage arbejdet.

Efter fratrædelsen hos … den 30. april 2009 blev [klager] ledigmeldt og tilknyttet Jobcenter … samt HK Danmarks A-kasse, hvorfra han fik udbetalt arbejdsløshedsdagpenge.

Ved brev af 16. juni 2009 indkaldte Jobcenter … [klager] til en jobsamtale, hvorunder det bl.a. skulle drøftes, hvilke muligheder han havde for at komme i arbejde igen hurtigst muligt, jf. **bilag ...**

Jobsamtalen blev efterfølgende afholdt den 24. juni 2009, og under samtalen blev det drøftet og noteret, at [klager] havde leddegigt, og at hans dårlige helbred reducerede hans beskæftigelsespotentiale. Som **bilag …** fremlægges uddrag af journaludskrift fra Jobcenter …

Tilsvarende gjorde [klager] HK Danmarks A-kasse opmærksom på, at han på grund af kronisk leddegigt havde helbredsmæssige begrænsninger. Dette fremgår bl.a. af hans besvarelse af forberedelsesskema til CV-møde den 4. august 2009, der fremlægges som **bilag ...**

I tilslutning hertil fremlægges HK Danmark A-kasses notatark af 18. august 2009, hvori det er anført, at [klager] under en telefonsamtale havde oplyst, at han led af en kronisk sygdom og selv udtrykte tvivl om, hvorvidt han kunne bestride et ordinært job på almindelige vilkår, jf. **bilag ...**

Som **bilag …** fremlægges endvidere journaludskrift af 18. august 2009 fra … hospital, hvoraf fremgår, at [klagers] ansættelsesforhold hos … var ophørt, fordi arbejdet var for tungt henset til hans helbredstilstand, og at han som følge af sin helbredstilstand ikke kunne opfylde rådighedsbetingelsen efter arbejdsløshedsforsikringsloven. [Klager] aftalte derfor med hospitalets socialrådgiver, at han skulle sygemelde sig via A-kassen med henblik på at komme i kontakt med kommunen for en eventuel vurdering i forhold til fleksjobbestemmelserne.

Som følge heraf blev [klager] først formelt sygemeldt den 18. august 2009, men som det fremgår af beskrivelsen af hændelsesforløbet, havde han siden slutningen af 2008 været ude af stand til at varetage sit arbejde som følge af sin lidelse.

Jobcenter … indledte derpå et afklaringsforløb vedrørende [klager]s situation, og som **bilag …** fremlægges den af Jobcenteret udarbejdede ressourceprofil, udskrevet den 4. august 2010. Det er anført på side 13 i ressourceprofilen, at der efter Jobcenterets samlede vurdering var tale om en varig lidelse uden udsigt til bedring. Ifølge Jobcenteret gav leddegigten daglige smerter og medførte, at [klager] efter ca. 3 timers arbejde mærkbart tabte effektivitet, idet han fik hukommelses- og koncentrationsproblemer, selv om alle skånebehov var tilgodeset.

Det er endvidere anført, at [klager] i praktikken maksimalt havde kunnet arbejde i 21 timer om ugen, men at der ikke var tale om 21 timers effektivt arbejde.

I tilknytning hertil fremlægges socialmedicinsk vurdering af 11. maj 2010, udarbejdet af sociallæge …, jf. **bilag ...**

Den 28. august 2010 blev [klager] bevilget fleksjob. Som **bilag …** fremlægges bevilling af 29. september 2011 af løntilskud til fleksjob, hvoraf fremgår, at Jobcenteret yder tilskud til 2/3 af lønnen. Det er endvidere anført i bevillingen, at der gælder følgende særlige vilkår for fleksjobansættelsen:

'Skånehensyn: nedsat tid, ugentlig arbejdstid 20 timer. Brug for skiftende arbejdsstillinger og skal så vidt muligt undgå træk.'

Den 12. april 2011 anmeldte [klager] sit tab af erhvervsevne til SEB Pensionsforsikring og vedlagde samtidig lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1, udfyldt af hans læge, ... jf. **bilag …**
…

ANBRINGENDER:

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at [klager] ikke har modtaget SEB Pensionsforsikrings brev af 23. marts 2009 (sagens bilag …) og derfor ikke er retligt forpligtet af den i brevet omhandlede ændring af forsikringsdækningen.

Det gøres endvidere gældende, at [klager] siden slutningen af 2008 har været ude af stand til at varetage sit arbejde på grund af sit dårlige helbred.

Efter arbejdsprøvningen og bevillingen af fleksjob har det vist sig, at [klager] højst kan arbejde ca. 20 timer om ugen. Disse 20 timers ugentligt arbejde skal imidlertid udføres under særlige

skånehensyn, og [klagers] *effektive* ugentlige arbejdstid er derfor væsentligt lavere end 20 timer.

Som følge af helbredsforringelsen var [klagers] erhvervsevne derfor nedsat med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne inden den 1. juni 2009, og han opfylder derfor forsikringens betingelser for udbetaling af erstatning for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 12/9 2012 til nævnet redegjort for sin stillingtagen således:

"Klageren har ikke været sygemeldt forud for 16. august 2009, og har forinden stået til rådighed for arbejdsmarkedet. Opsigelsen fra … i november 2008 skete som led i en generel nedskæring, hvor firmaet måtte afskedige 500 medarbejdere (fremgår bl.a. af Bilag …).

Den omstændighed, at klageren kun var ansat i april måned 2009 hos …, er ikke udtryk - endsige bevis - for, at han på daværende tidspunkt var mindst 50 % erhvervsudygtig. For det første var en stilling som *'kørende sælger/salgschauffør'* næppe den mest velegnede set i relation til klagerens lidelse, og for det andet kan også et mindre erhvervsevnetab på f.eks. 20 % som kørende sælger/salgschauffør have begrundet, at … ikke ønskede at opretholde ansættelsen, jf. Bilag …

Af Bilag … fremgår endvidere på side 1, at klageren *'Kan stort set passe sit arbejde'* (5. november 2008) og på side 2 *'Passer sit job i tømmerhandel'* (10. november 2008). På side 6 anføres øverst *'Er bekymret for, at han nu skal sendes i aktivering, og han ved, at der vil være nogle job, han har svært ved at klare. Såfremt der bliver behov for sygemelding....'* (4. august 2009). Sidstnævnte citat viser, at der omvendt burde være en række jobs, som klageren forventelig ville kunne påtage sig, og at der på dette - i forhold til sygemeldingen 16. august 2009 - fremskredne tidspunkt ikke var behov for sygemelding.

Det fremgår endelig af skadesanmeldelsen, Bilag …, at klageren først sygemeldte sig 16. august 2009, hvilket han bekræfter i lægeattesten, Bilag ... I sit brev til selskabet af 6. august 2011, Bilag …, har klageren i øvrigt bekræftet at have været arbejdssøgende frem til august 2009, idet han bl.a. skriver *'Derefter ledig frem til august 2009 og først der indså jeg, at jeg med sygdommen og den medicinske behandling ikke vil kunne påtage mig et arbejde på normale vilkår og måtte sygemelde mig officielt.'* Den sidste del af citatet *(måtte sygemelde mig officielt)* er en efterrationalisering, og der er da heller ikke i den oprindelige lignende tekst i skadesanmeldelsen, Bilag …, medtaget noget om, at klageren reelt anså sig for syg til at arbejde - dvs uofficielt sygemeldt - forud for 16. august 2009.

Med klagerens progredierende sygdomsforløb taget i betragtning, har det i øvrigt sandsynligheden imod sig, at han forud for - og for så vidt også umiddelbart efter - 16. august 2009 skulle have været mindst 50 % erhvervsudygtig, når den offentlige vurdering hele 2 år efter den 29. september 2011, Bilag …, er at klageren kan påtage sig et arbejde på ugentlige 20 timer. Dette er efter min opfattelse et bevis for, at det ugentlige antal timer, klageren kunne have præsteret i 2009, er en del højere end 20 timer, hvorefter forsikringsdækning med sikkerhed er udelukket.

Endelig gør jeg - for så vidt angår udmålingen af klagerens nuværende erhvervsevnetab - gældende, at en forventelig arbejdsindsats på 20 timer i sig selv udelukker, at klageren - beregnet ud fra en arbejdsuge på 37 timer - har et mindre erhvervsevnetab end 50 %. Hvis nævnet ikke er enig heri, og i øvrigt finder en særskilt bedømmelse af erhvervsevnetabets omfang fra og med 16. august 2009 for relevant, bør der indhentes funktionsskemaer, speciallægeundersøgelse mv til en nærmere afklaring heraf. Selskabet ønsker imidlertid kun at af-

holde omkostninger hertil, såfremt nævnet ikke måtte give selskabet medhold i det - for mig at se oplagt rigtige anbringende - at der ikke er dokumenteret dækningsberettiget erhvervsevnetab forud for 16. august 2009.

Da selskabet blev orienteret om klagerens fratræden fra …, fik klageren ikke alene tilsendt Bilag … den 23. marts 2009 (aftale …59), men tillige det som **Bilag …** vedlagte brev af samme dato (aftale …46). Det fastholdes, jf. retspraksis, UFR 1977.2160, at klageren har modtaget disse to IT-systemudskrevne breve, der endda er afsendt i forskellige konvolutter, idet selskabets postrutiner ikke kan håndtere en portobesparende fælles kuvertering.

Klagerens forklaring om ikke at have modtaget brevene forekommer ikke troværdig, når han, jf. Bilag …, erkender at have modtaget dækningsbeviser den 2. juni 2009, uden at reagere herpå. Det fremgår klart af følgebrev og dækningsbeviserne, der fremlægges som **Bilag …** og **Bilag …,** at forsikringerne er omskrevet til præmiefri fripolicer, og at der fra 1. juni 2009 ikke længere var rettigheder ved tab af erhvervsevne.
…
Det fastholdes derfor, at klagerens forsikringsaftaler med rette er omskrevet til fripolicer pr. 1. juni 2009, og at forsikringsdækningen kun kunne være fortsat ved accept af selskabets tilbud om fortsættelsesforsikringer og præmiebetaling fra 1. juni 2009. Omskrivningen til fripolicer er dog uvirksom, hvis klageren senest fra 1. juni 2009 havde udstået sin karensperiode på 3 måneder og dermed havde været berettiget til forsikringsydelser.

Dette er baggrunden for, at erhvervsevnetabet skal have udgjort mindst 50 % allerede fra og siden 1. marts 2009, hvilket jeg oven for har redegjort for ikke er dokumenteret af klageren. I den sammenhæng bemærkes supplerende, at alene den omstændighed at klageren faktuelt var i arbejde i april 2009, bevirker at der med 3 måneders karens oplagt skulle være betalt præmie i juni og juli 2009. Allerede derfor er fripoliceomskrivningen berettiget, hvorfor klagen må afvises."

Heroverfor har klagerens advokat i brev af 25/10 2012 til nævnet bl.a. bemærket:

"Da [klager] den 1. april 2009 blev ansat som salgschauffør hos …, havde han netop fået stillet sin diagnose og var startet i behandling med methotrexate, som man forventede kunne stabilisere hans sygdom. Han måtte dog hurtigt sande, at han trods den medicinske behandling ikke kunne klare arbejdet rent fysisk, og som det fremgår af sagens bilag …, blev han opsagt på grund af sit dårlige helbred.

Det er anført i SEB Pensions brev af 12. september 2012, side 2, øverst, at det fremgår af sagens bilag …, side 1, at han den 5. november 2008 stort set kunne passe sit arbejde. Henvisningen er imidlertid taget ud af en sammenhæng, idet det yderligere er anført, at '*men kan i perioder også være sygemeldt pga. tilstanden er for heftig.'*

[Klager] fastholder, at han aldrig har modtaget det som bilag … fremlagte brev af 23. marts 2009 og undrer sig over, at brevet ikke er sendt anbefalet, og at SEB Pensions efterfølgende brev af 2.juni 2009 (sagens bilag …) ikke henviser til brevet af 23. marts 2009 og [klagers] manglende besvarelse af dette.

I marts 2009 var [klager] ved at blive udredt for en alvorlig gigtlidelse, og hvis han havde modtaget brevet af 23. marts 2009 ville han utvivlsomt have benyttet sig af muligheden for at opretholde de hidtidige dækninger.

[Klager] fastholder, at hans erhvervsevnetab siden begyndelsen af 2009 har været nedsat med mere end halvdelen, og til støtte herfor skal jeg ydermere henvise til, at hans arbejdsgiver i fleksjobbet oppebærer et tilskud på 2/3 af lønnen."

Kommunens lægekonsulent har den 11/5 2010 foretaget en socialmedicinsk vurdering, hvori det hedder:

"[Klager] har siden 1997 haft seropositiv reumatoid artrit. Fra 2008 har han været i behandling gennem Reumatologisk Ambulatorium, ... Han er i behandling med Methotrexate.
Der er vedvarende smerter og bevægelsesindskrænkning svarende til skulderled, håndled og fingerled, samt knæled og fodled.
Der er varige skånehensyn i forhold til ledbelastende arbejde, herunder belastning i forbindelse med repeterede bevægelser. Der er almensymptomer i form af mere generel træthed, således som det er velkendt for patienter med leddegigt.
[Klager] er handelsuddannet. Han har været i en arbejdsprøvning, væsentligst med kontorfunktioner i en trælasthandel i ... Han har fungeret ca. 20 timer ugentligt med normal effektivitet. Det har ikke været muligt at øge arbejdstiden ud over dette. ..
Tilstanden er varig. Den medicinske behandling er maksimal. Der vil være vedvarende behov for træning for at bevare bevægelighed og styrke. Funktionsniveauet er nedsat i moderat grad.

Diagnoser:
Kap. 13, M059/163 - Seropositiv reumatoid artrit."

Af kommunens ressourceprofil af 5/7 2010 fremgår bl.a.:

"Der er tale om en varig lidelse, uden udsigt til bedring.
Leddegigten giver daglige smerter og medfører at [klager], efter ca 3 timers arbejde, mærkbart taber effektivitet. idet han får hukommelses- og koncentrationsproblemer, selv om alle skånebehovene tilgodeses.

Praktikken viser at han maksimalt har kunnet arbejde 21 timer om ugen, og dette har medført behov for ekstra hvile, når han kommer hjem. Desuden går han meget tidligt i seng.

Der kan således ikke peges på andet arbejdsområde, hvor [klager] vil kunne arbejde mere, og revalidering kan derfor ikke bringe [klager] i stand til at arbejde fuld tid. Af samme årsag, vil en personlig assistance heller ikke kunne afhjælpe nødvendigheden af nedsat arbejdstid. Heller ingen af de øvrige arbejdsmarkedsrettede foranstaltninger såsom § 56 aftale, arbejdspladsindretning, arbejdsredskaber eller mentor vil kunne afhjælpe at [klager] kun kan fungere arbejdsmæssigt ca 21 timer når skånebehovene tilgodeses. Der er ikke tale om 21 timers effektivt arbejde."

I en udtalelse fra oktober 2011 fra direktøren på den arbejdsplads, hvor klageren var ansat i perioden 1/4 til 30/4 2009, hedder det:

"Udtalelse vedr. [klagers] ansættelse i perioden 1. april - 1. maj 2009.
[Klager] startede ansættelse som kørende sælger/salgschauffør den 1. april 2009. Han var meget plaget af sin gigtlidelse, hvilket resulterede i, at han hurtigt kørte fysisk træt og nogle dage var han ude af stand til at møde, eller han måtte køre tidligt hjem. [Klagers] helbredsmæssige problem var så stort, at hans ansættelse kun varede en måned."

Klagerens tidligere arbejdsgiver i perioden 2006 til 2009 har i en udtalelse af 11/10 2011 anført:

> "Udtalelse vedr. [klagers] arbejdsindsats
> I den periode, [klager] var ansat ved … oplevede jeg, at han fik stadig mere vanskeligt ved at passe sit job grundet smerter og træthed som følge af leddegigt.
>
> Han forsøgte at skjule sine vanskeligheder, man jeg kunne se, han havde ondt, og at han blev træt.
>
> Om morgenen var det tydeligt, han havde stærke smerter, og senere på dagen, kunne det knibe med koncentrationen og overblikket.
>
> I perioder havde han ligeledes en del sygefravær."

Af forsikringsbetingelserne for police nr. … 46 fremgår bl.a.:

> "Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Forsikringsbetingelserne for police nr. … 59 har en tilsvarende formulering for så vidt angår definitionen på erhvervsevnetab.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag må nævnet lægge til grund, at klageren modtog selskabets brev vedrørende omskrivningen til fripolice, idet han ikke har sandsynliggjort særlige uregelmæssigheder i den omhandlede periode med hensyn til postforsendelse i sit postdistrikt.

Nævnet finder det ikke bevist, at klagerens erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen inden den 1/6 2009, hvor hans ordning blev ændret til fripolice. Nævnet kan således ikke kritisere, at selskabet har afvist at bevilge helbredsbetingede ydelser.

8. 83.169

Derfor

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson